

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 06 אוגוסט 2014

2

לפני:

כב' השופט שמואל טננבוים, סגן נשיא

התובעת

יעל אפרון ת.ז. 3078805

ע"י ב"כ עוה"ד סיגל פעיל וזוהר גיפס

הנתבעים

1. חברת אוקיאנה תעשיות מתקדמות בע"מ

(בפירוק)

2. יוסי כבשני ת.ז. 0121806

3. יוחנן שפיר ת.ז. 0344465

4. יעקב ארליכמן ז"ל ת.ז. 08805201

5. SS Aquamarine

הנתבעים 2-5 ע"י ב"כ עוה"ד עמי פרנקל ושני

בן שחר

פסק דין

רקע

- 3
- 4 1. הנתבעת 1, חברת אוקיאנה תעשיות מתקדמות בע"מ (להלן – החברה) הייתה
- 5 חברת אחזקות תעשייתית אשר פעלה באמצעות חברות בנות בשלושה תחומי
- 6 פעילות עיקריים: עבודות הנדסה אזרחית ימית, מחקרים ימיים וייצור
- 7 מערכות ומחשבים מוקשחים.
- 8
- 9 החברה הייתה חברה ציבורית אשר נסחרה בבורסה.
- 10
- 11 2. הנתבעים 2-4 (להלן – הנתבעים) היו ממייסדי החברה ומבעלי השליטה בה.
- 12 הנתבעים היו מנכ"לים פעילים בחברה עד שנת 2002, וחברי דירקטוריון עד
- 13 אוקטובר 2009. הנתבעת 5 הינה חברה זרה אשר החזיקה בחלק ממניות

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 החברה מיום ההנפקה בשנת 1993. הנתבעת 5 לא הייתה מעולם חברה
2 בדירקטוריון או פעילה בניהול.

3
4 התובעת כיהנה החל מיום 20.7.02 כיו"ר דירקטוריון וכמנכ"ל החברה וכן
5 כיו"ר החברות הבנות הקשורות בחברה. כן החזיקה התובעת ב- 11.5%
6 ממניות החברה.

7
8 בהסכם ההעסקה שנחתם בשנת 2002 ומכוחו הועסקה התובעת (נספח ג'
9 לכתב החגנה) נקבע, בין היתר, כדלקמן:

10 **3. "תקופת המינוי**
11 **תקופת המינוי היא ארבע שנים החל מיום 20.7.02. בכל שלב**
12 **יהיו החברה ואפרון זכאים לסיים את העסקת אפרון בחברה**
13 **בהודעה מוקדמת בכתב של 180 יום. חרף האמור לעיל, עד יום**
14 **19.1.03 יהיו אפרון והחברה רשאים לסיים העסקת אפרון**
15 **בחברה, הדדית, בהודעה מוקדמת של 90 יום".**
16

17 **5. תנאי העסקה**

18 **5.12 עם סיום העסקתה של אפרון מכל סיבה שהיא, כולל**
19 **התפטרותה, תשלם החברה לאפרון:**

20 **5.12.1 סך השווה ל- 100% משכרה האחרון מוכפל בשנות**
21 **העסקתה בניכוי הסך שנצבר בביטוח המנהלים ו/או**
22 **קרן הפנסיה מהפרות החברה בגין פיצויי פיטורין.**

23 **5.12.2 דמי הסתגלות בגובה 6 משכורות ברוטו כולל כל**
24 **ההפרשות הסוציאליות.**

25 **5.13 חופשה שנתית של חודש בשנה (25 ימי עבודה בשבוע**
26 **עבודה של 5 ימים) אפרון תהיה רשאית לצבור עד 3**
27 **חודשי חופשה ותהיה זכאית לפדות את כל ימי**
28 **החופשה שייצברו".**

29
30
31 בנוסף נקבע בהסכם כי לתובעת אופציות לרכישת מניות בחברה בשני שלבים:

32 • בתוך 18 חודש מיום ההסכם, בתמורה לשמירת "שרידות החברה"- 10%
33 מהמניות.

34 • בנוסף, ניתנת לתובעת אופציה, עד ל- 9.5.09 ל- 10% נוספים מהמניות, אם
35 תצליח החברה להיחלץ ממעמד "חברה בקשיים".

36 • בנוסף הבטיח ההסכם גם חלק בדבוקת השליטה בחברה כך שכל הליך
37 מכירה או הצבעה היה מוגדר בהסכם ההתקשרות עמה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 לאור המתווה דלעיל, משנת 2004 הפכה התובעת – הלכה למעשה – לבעלת
2 מניות ולחלק מדבוקת השליטה בחברה. (ראה גם דו"חות מידיים לבורסה
3 שצורפו **כנספחים ד' ו- ה'** לתגובת הנתבעים לבקשה לתיקון התביעה מיום
4 10.6.10).

5
6 3. עם תום תקופת המינוי הראשונה ביום 20.7.06, הוארך המינוי לתקופה נוספת
7 עד ליום 21.6.09 ונמסרה על כך הודעה לבורסה בחודש יוני 2007 או בסמוך
8 לכך (הודעה לבורסה מיום 13.6.07 צורפה **כנספח ה'** לכתב ההגנה).

9
10 4. בישיבת הדירקטוריון של החברה שהתקיימה ביום 27.1.09 ובהתאם להודעת
11 התובעת, כי היא מבקשת הארכת החוזה שלה רק עד ליום 21.6.09, אושרה
12 הארכת חוזה ההעסקה של התובעת עד למועד זה (העתק מפרוטוקול
13 הדירקטוריון החתום בידי התובעת עצמה כיו"ר הדירקטוריון, צורף **כנספח**
14 **ו'** לכתב ההגנה).

15
16 5. בתקופה שלאחר מכן ניהלו הנתבעים מגעים למכירת מניותיהם בחברה. גם
17 התובעת הציעה בין היתר, הצעה לרכישת מניותיהם אך הואיל והצעתה נפלה
18 מהצעת הרוכשים האחרים, היא נדחתה.

19
20 בחודש אפריל 2009 בשלו המגעים לכדי עסקת מכר מותנית (ההתניה כללה
21 קבלת הסכמת הבנקים הנושים). ביום 21.4.09 הודיעה החברה לדירקטוריון
22 ולרשות לניירות ערך, כי הנתבעים חתמו על הסכם מכר מותנה למכירת
23 השליטה בחברה לצד ג' – חברת ZOFULA LIMITED (להלן – החברה
24 הרוכשת) (העתק הודעת החברה צורף **כנספח ה'** לתצהיר התובעת).

25
26 6. בסמוך לחתימת חוזה המכר התפטרו הנתבעים מכל תפקידיהם בהנהלת
27 החברה. מניותיהם הופקדו בידי נאמן. השליטה האפקטיבית בחברה הועברה
28 לידי החברה הרוכשת.

29

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

- 1 ביום 19.5.09 פנתה התובעת במכתב לדירקטוריון החברה בו הודיעה על
2 התפטרותה מתפקידה כמנכ"ל וכיו"ר הדירקטוריון (העתק ההודעה צורף
3 **כנספח ד'** לכתב התביעה).
4
- 5 ביום 13.8.09 מונה מר אריה קימל כמנכ"ל חדש תחת התובעת אשר שימש
6 בתפקיד עד לכניסת החברה להליך של כינוס נכסים.
7
- 8 ביום 16.12.09 שלח מר קימל לתובעת מכתב בו הודע לתובעת כי לאור
9 הודעתה על סיום העסקתה ביום 27.1.09 ובהתאם לתנאי העסקתה, אמורה
10 תקופת ההסתגלות של התובעת להסתיים ביום 26.1.10 וכי במועד זה יסתיימו
11 יחסי עובד – מעביד בין התובעת לבין החברה (**כנספח יא** לכתב התביעה
12 המתוקן).
13
- 14 ביום 19.5.09, פנתה אל מנכ"ל החברה וציינה בפניו כי המועד הנכון לסיום יחסי
15 חודשי הודעה מוקדמת ולאחר מכן 6 חודשי הסתגלות ולאחריהן 3 חודשי
16 חופשה (ימי חופשה צבורים) החל ממועד ההודעה על התפטרותה, קרי
17 19.5.09, פנתה אל מנכ"ל החברה וציינה בפניו כי המועד הנכון לסיום יחסי
18 עובד – מעביד בינה לבין החברה הוא יום ה- 18.8.10 וכי עד למועד זה היא
19 זכאית לתשלום כל זכויותיה.
20
- 21 משטענתה זו נדחתה על ידי החברה הוגשה התביעה דנן.
22
- 23 הורתה של תביעה זו בבקשה לצו מניעת הפיטורים שהגישה התובעת כנגד
24 החברה בלבד ביום 20.1.10.
25
- 26 ביום 4.2.10 התקיים הדיון בבקשה במסגרתה נמחקה הבקשה לאכיפת יחסי
27 עבודה ונקבע כי כל יתר טענות התובעת יצורפו להליך העיקרי ויתבררו
28 במסגרתו. ביום 1.2.10 הגישה התובעת את תביעתה העיקרית כנגד החברה.
29

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

11. ביום 18.4.10 התיר בית הדין לתובעת לתקן את כתב תביעתה, כאמור כנגד החברה בלבד, בכל הקשור לסכום התביעה, וכתב התביעה המתוקן התקבל כמבוקש.

12. ביום 16.5.10, ולאחר שנפתח הליך כינוס נכסים כנגד החברה, הגישה התובעת בקשה לתיקון התביעה ולהוספת הנתבעים 2-5 כנתבעים לכתב התביעה. הבקשה נתקבלה. כתב תביעה מתוקן הוגש ביום 13.7.10. כתב הגנה מטעם הנתבעים 2-5 הוגש ביום 22.2.11.

13. ביום 8.7.10 מונתה כונסת נכסים זמנית לחברה, וביום 14.11.10 הפך המינוי לקבוע.

ביום 15.7.10 הוגשה לבית המשפט המחוזי בקשה על ידי עובדי החברה למתן צו פירוק לחברה (פר"ק 10-07-19543) וביום 20.10.10 ניתן צו לפירוקה של החברה וכונס הנכסים הרשמי מונה כמפרקה.

ביום 26.5.11 אישר בית המשפט את מכירת השליטה בחברה ואת הסדר הנושים ומינה את כונסת הנכסים כנאמנת לביצוע הסדר הנושים (להלן – הנאמנת).

התובעת פנתה והגישה תביעות חוב הן לנאמנת והן למוסד לביטוח לאומי. תביעותיה התקבלו בחלקן. סה"כ קבלה התובעת בפועל סכום של 106,054 ₪ מהמוסד לביטוח לאומי ובמסגרת הסכם פשרה עם הנאמנת במסגרת ערעור התובעת על החלטתה, נקבע כי התובעת זכאית לסך של 511,809 ₪ (מתוכם 31,500 ₪ בדין קדימה והיתרה בדין רגיל).

טיעוני התובעת

14. התובעת טוענת, כי החל ממועד הודעת התפטרותה יום ה- 19.5.09 מגיעים לה 15 חודשי תשלום שכר וזכויות, בהתאם להסכם העסקתה, כך שיחסי העבודה בינה לבין החברה עתידיים היו להסתיים ביום 18.8.10 ולא יום קודם לכן.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

- 1 התובעת דוחה את טענת החברה כאילו הודיעה על התפטרותה כבר ביום
2 27.1.09. התובעת מציינת, כי התפטרותה בחודש מאי 2009 מצאה ביטוי
3 בדיווחים שונים של החברה לרשויות השונות ובהתכתבויות שהתקיימו בין בא
4 כוחה לבין בא כוחם של בעלי גרעין השליטה – הנתבעים, במסגרת משא ומתן
5 שנוהל בין הצדדים בקשר לרכישת אחזקות הנתבעים בחברה על ידי התובעת.
6 במסגרת זו לטענתה, אף התחייבו הנתבעים כלפיה באופן אישי כי עם מכירת
7 האחזקות בחברה לצד שלישי, התובעת תודיע על התפטרותה כאשר מלוא
8 זכויותיה על פי הסכם העבודה יישמרו.
9
- 10 15. לטענת התובעת, עד ליום 27.1.10 פעלו הצדדים בהתאם להוראות הסכם
11 ההעסקה וממועד זה הפרו הנתבעים את ההסכם ופגעו בתנאי העסקתה
12 וזכויותיה באופן חד צדדי ופוגעני ותוך הפרה בוטה וחסרת תום לב של הסכם
13 העסקתה.
14
- 15 16. התובעת טוענת, כי במסגרת גמר החשבון שהתקבל אצלה ביום 22.2.10 נפלו
16 מספר טעויות. ראשית בניגוד להסכם עבודתה פדתה לה החברה רק 75 ימי
17 חופשה במקום 88.26 ימים שנצברו לזכותה. כמו כן ניכתה החברה מפדיון ימי
18 החופשה, שלא כדין סכומים שונים בגין הלוואת רכב, הוצאות דלק, הוצאות
19 טלפון נייד, הוצאות בגין קו בזק ועיתונים.
20
- 21 17. התובעת מוסיפה, כי במועד הגשת כתב התביעה המתוקן נמצאה החברה "רגע
22 לפני" חדלות פירעון- עובדה שהייתה ידועה לנתבעים קודם לכן ואלו ניסו
23 להסתירה באופן זדוני ובלתי חוקי מהתובעת ומציבור המשקיעים, כך שלא
24 תהיה לחברה האפשרות לממש את פסק הדין שיינתן לטובת התובעת כאשר
25 יינתן.
26
- 27 לשיטתה, הנתבעים בהתנהלותם המחושבת, הזדונית וחסרת תום הלב הם
28 שהביאו למצבה הכלכלי הקשה של החברה ופעלו באופן שנועד לרוקן את
29 קופתה וזאת משיקולים זרים וממניעים אישיים והתעלמות מטובת החברה
30 ואישיותה המשפטית הנפרדת באופן אשר מקים עילה להרמת מסך התאגדות
31 החברה. הנתבעים בשיתוף פעולה עם "בעלי השליטה החדשים בחברה" פעלו

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 למכירת החברה למתחריה העיקריים תוך חיסולה כמתחרה בשוק העבודות
2 הימיות ותוך גריפת הון כספי לכיסם הפרטי על חשבון בעלי המניות מן
3 הציבור, עובדיה וספקיה של החברה.
4

5 18. התנהלותם של הנתבעים מקימה לתובעת אף עילת תביעה אישית כנגדם מכוח
6 עוולת גרם הפרת חוזה, וזאת כיוון שפעלו ללא סמכות, ממניעים אישיים
7 וזרים וגרמו לכך שהחברה לא שילמה לתובעת את כל זכויותיה עקב הודעתה
8 על סיום עבודתה בחברה.
9

10 19. לפיכך מבקשת התובעת בכתב התביעה המתוקן, כי בית הדין יקבע שיחסי
11 עובד – מעביד בינה לבין החברה התקיימו עד ליום 18.8.10 וכי על החברה
12 לשלם לה את כל זכויותיה ותנאי עבודתה, הנובעים בין היתר מהסכם עבודתה
13 ומההסכמות אליהן הגיעה עם החברה, לרבות רכב, טלפון קווי, טלפון נייד,
14 דמי ביטוח רפואה משלימה ומינויים לעיתונים עד למועד זה.
15

16 במסגרת זו מבקשת התובעת לחייב את החברה בתשלום שכרה מיום 26.1.10
17 ועד ליום 19.5.10, בפיצוי בגין אי הפרשות לפנסיה ולקרן השתלמות ודמי
18 הבראה מיום 26.1.10 ועד ליום 18.8.10 ובפיצויי פיטורים בסך 510,350 ₪
19 עבור כל תקופת עבודתה בחברה מיום 20.7.02 ועד ליום 18.8.10.
20

21 התובעת מציינת, כי נצברו לזכותה 96.58 ימי חופשה וזאת עד ליום 18.8.10.
22 מתוכם שולמו לה פדיון ימי חופשה בגין 75 ימים מהם ניכתה החברה שלא
23 כדין סך של 38,915 ₪ בגין נלוות. לפיכך זכאית התובעת ליתרת חופשה בסך
24 100,980 ₪.
25

טיעוני הנתבעים

26
27 20. לטענת הנתבעים, עיקרה של התביעה הוא סכסוך שהתגלע בין התובעת
28 למעסיקתה שעניינו פרשנות חוזה העסקתה כמו גם שאלת המועד הנכון,
29 שממנו יש ליתן תוקף להודעה המוקדמת שמסרה התובעת בטרם סיימה את
30 עבודתה בחברה. סכסוך זה אינו נוגע לנתבעים אשר מעולם לא העסיקו את
31 התובעת ומעולם לא התקיימו יחסי עובד – מעביד בינם לבין התובעת.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1

2 21. הנתבעים טוענים, כי דין התביעה שהוגשה כנגדם להידחות, שכן כתב התביעה

3 מגלה ניסיון מכוון וחסר תום לב לסבך את הנתבעים בהליך לא להם. לראיה

4 הנתבעים צורפו לכתב התביעה רק ביום 16.5.10 לאחר שהבנקים פתחו בהליכי

5 כינוס נגד החברה. אז "נזכרה" התובעת להרחיב את החזית, לגרור אותם

6 לזירה ולתבוע הרמת מסך והכל כדי שתוכל להיפרע אישית מכיסם בגין

7 זכויותיה כעובדת החברה, שאותה ניהלה היא עצמה ביד רמה כל אותן שנים.

8

9 הנתבעים מציינים, כי אין במסכת העובדתית שנפרשה בכתב התביעה המתוקן

10 כדי להקים עילה להרמת מסך ולחייבם בחבות החברה.

11

12 22. הנתבעים מוסיפים, כי מאז חודש אפריל 2009 אינם מחזיקים במניות

13 אפקטיביות בחברה ומזה זמן רב חדלו מלכהן בדירקטוריון החברה וממילא

14 לא יכלו להשפיע על מהלכיה ועל מצבה הכלכלי. ההיפך הוא הנכון – מצבה

15 הכלכלי של החברה הינו תולדה ישירה של הניהול ההרפתקני והפזיז של

16 התובעת עצמה אשר נטלה סיכונים כבדים והביאה את החברה למצב של

17 כישלון עסקי מוחלט.

18

19 23. הנתבעים מבקשים להזכיר, כי התובעת שימשה משך שבע שנים כמנכ"ל ויו"ר

20 החברה, בעלת מניות וחברה בדבוקת השליטה בחברה. כוחה בתפקידיה אלה

21 לנווט ולעצב את מהלכי החברה, היה גדול עשרות מונים מזה של הנתבעים,

22 שלא היו מעורבים בניהול השוטף.

23

24 24. הנתבעים עומדים בתוקף על כך, כי התובעת הודיעה על התפטרותה בישיבת

25 הדירקטוריון שהתקיימה ביום 27.1.09 (ודיווח על כך נמסר לבורסה באופן

26 מפורש ביותר). הם מוסיפים, כי החל ממועד זה צמצמה התובעת את היקף

27 מעורבותה בחברה והקדישה את מירב זמנה ומרצה לאיתור משקיעים,

28 שיסייעו בעדה להגיש הצעה חלופית לרכישת מניותיהם של הנתבעים ולפגישות

29 עבודה עם מחליפיה.

30

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 הודעת ההתפטרות מיום 19.5.09 אין בה אלא ניסיון לבצע מקצה שיפורים
2 בתנאי פרישתה, ו"מתיחת מצנח הזהב" שניתן לה מכוח הסכם עבודתה.
3
4 25. לטענת הנתבעים, לתובעת שולמו מלוא זכויותיה מכוח חוזה ההעסקה. ככל
5 הנראה עקב טעות שולמו לתובעת נלוות (רכב, טלפון ועיתונים) גם בתקופת
6 ההסתגלות ולכן התשלומים ששולמו ביתר קוֹזֶזוּ מפדיון החופשה של התובעת.
7 מכל מקום הנתבעים מדגישים, כי לא היו מעולם מעסיקיה של התובעת, וכי
8 היה על התובעת להפנות את תביעת החוב שלה לכונסת הנכסים של החברה
9 במקום לנסות ולמצוא בנתבעים כיס עמוק להיפרע ממנו.
10
11

תצהירים ועדויות

12
13 26. מטעם התובעת הוגש תצהיר עדות ראשית וכן תצהיר משלים (אליו צורפה
14 חוות דעת פרופ' יוסף גרוס, עו"ד). בנוסף הוגש מטעמה תצהירו של עו"ד עמית
15 אמויאל אשר שימש משנת 2003 ועד לחודש מאי 2009 כיועץ משפטי חיצוני
16 של החברה.
17

18 מטעם הנתבעת הוגשו תצהיריהם של מר יוסי כבשני- הנתבע 2; מר אריה
19 קימל אשר שימש כמנכ"ל החברה מיום 13.8.09 ועד ליום 8.7.10; מר עופר
20 ויתקין אשר בתקופה שבין 25.10.09 ועד ל- 10.10.10 כיהן כדירקטור בחברה
21 מטעם הנתבעים ובשנים 1996-1997 שימש כחשב החברה ומר עופר לנגברג
22 אשר שימש כסמנכ"ל כספים בחברה משנת 2003 ועד לחודש יולי 2009
23 וכממלא מקום מנכ"ל החברה משך חודשיים עת עזבה התובעת את תפקידה
24 כמנכ"ל ולאחר מכן שב לכהן כסמנכ"ל כספים עד לחודש מרץ 2010.
25
26

דיון והכרעה

27
28 27. בתביעה זו נדרשת הכרעה בשתי סוגיות עיקריות: האחת – קביעת מועד
29 התפטרותה של התובעת שממנו ואילך יש למנות את תקופת ההודעה
30 המוקדמת ותקופת ההסתגלות המוקנות לתובעת מכוח הסכם העסקתה,
31 ובהתאם לקבוע את זכויותיה הכספיות. והשנייה – שאלת אחריותם של

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

הנתבעים כלפי התובעת. האם אחראים הם באופן אישי ו/או מכוח הרמת מסך בחיובי החברה כלפי התובעת.

בטרם אדרש להכרעה בשאלה העובדתית הנוגעת למועד סיום עבודתה של התובעת בחברה, אדון בסוגיה הנוגעת לאחריותם של הנתבעים שכן שלילת אחריותם תסתום למעשה את הגולל על התביעה הכספית.

אחריותם האישית של הנתבעים והרמת מסך

28. סעיף 6 לחוק החברות, התשנ"ט – 1999 קובע את הנסיבות בהן רשאי בית המשפט להרים את מסך ההתאגדות ולייחס חוב של החברה לבעל מניות בה:

“(א) (1) בית משפט רשאי לייחס חוב של חברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, במקרים החריגים שבהם השימוש באישיות המשפטית הנפרדת נעשה באחד מאלה:

(א) באופן שיש בו כדי להונות אדם או לקפח נושה של החברה;

(ב) באופן הפוגע בתכלית החברה ותוך נטילת סיכון בלתי סביר באשר ליכולתה לפרוע את חובותיה, ובלבד שבעל המניה היה מודע לשימוש כאמור, ובשים לב לאחזקותיו ולמילוי חובותיו כלפי החברה לפי סעיפים 192 ו-193 ובשים לב ליכולת החברה לפרוע את חובותיה.

(2) לענין סעיף קטן זה, יראו אדם כמודע לשימוש כאמור בפסקה (1)(א) או (ב) גם אם חשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות, שגרמו לשימוש כאמור, אך נמנע מלבררן, למעט אם נהג ברשלנות בלבד.

(ב) בית משפט רשאי לייחס תכונה, זכות או חובה של בעל מניה לחברה או זכות של החברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין, צודק ונכון לעשות כן בהתחשב בכוונת הדין או ההסכם החלים על הענין הנדון לפניו.

(ג) בית משפט רשאי להשעות זכותו של בעל מניה לפירעון חובו מאת החברה עד לאחר שהחברה פרעה במלואן את כל התחייבויותיה כלפי נושים אחרים של החברה, אם מצא כי התקיימו התנאים לייחוס חוב של החברה לבעל המניה כאמור בסעיף קטן (א).

(ד) בסעיף זה ובסעיף 7, “בית המשפט” – בית המשפט שלו הסמכות לדון בתובענה.”

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

29. הכלל הוא כי חברה הינה תאגיד הנפרד מבעלי מניותיו, מנהליו ועובדיו, לכל
דבר ועניין, כי לא ייתכנו חיי מסחר ומשק תקינים מבלי שיוקפד על הפרדה בין
התאגיד לבין בעליו ומנהליו (דב"ע נג/205-3 מוחמד וגיה נ' גלילות הבירה,
פד"ע כז 345, 350). בית הדין הארצי לעבודה שב וחזר על עקרון זה בשורה של
פסקי דין (ע"ע 387/05 פוטרמן נ' ניסני, מיום 9.12.07; ע"ע 304/09 העמותה
לקידום הספורט הנשי, הנוער והמגזר הערבי בהפועל תל-אביב נ' שיינפלד,
מיום 16.2.12; ע"ע 15288-12-10 בוימל נ' פלזן מיום 8.5.12).

יחד עם זאת, יצר המשפט מנגנון המונע ממי שמקים חברה ופועל שלא בתום לב
ובכוונה לרמות ולהונות את נושיה, ועובדיה בכלל זה, להתחמק מהתוצאות של
מעשיו. בהתאם ללשון סעיף 6 לחוק החברות, ניתן לבצע הרמת מסך כאשר
השימוש באישיותה המשפטית הנפרדת של החברה נועד לסכל כוונתו של כל דין
או להונות או לקפח נושה או אדם ו"בנסיבות העניין צודק ונכון לעשות כן" או
שנתקיימו התנאים בסעיף 6 (ג) לחוק, זאת כאשר היה יסוד להניח שניהול
עסקי החברה לא היה לטובת החברה והיה בניהול זה משום נטילת סיכון בלתי
סביר באשר ליכולת החברה לפרוע את חובותיה. אולם, בתי המשפט נוקטים
זהירות רבה שעה שמשתמשים בדוקטרינה של "הרמת מסך". לפי ההלכה
הפסוקה, הרמת מסך או חיובו של מנהל בחיובי החברה ייעשו במקרים חריגים
ובמשורה. המבחן המרכזי להרמת מסך הוא מבחן השימוש לרעה במסך
ההתאגדות הנלמד על פי הנסיבות.

30. העילה העיקרית להרמת מסך ההתאגדות מתפצלת לעילות משנה נוספות שכל
אחת מהן עשויה להצדיק את מהלך של הרמת מסך –

**"המושג זה של "שימוש לרעה" מתפצל לעילות משנה
מקובלות, לאמור –**

**"מכאן, שייסודה של חברה למטרות תרמית, ערוב נכסי
החברה עם הנכסים הפרטיים של בעלי המניות, מימון
עצמי קטן ביותר, יחס מינוף גדול במיוחד, הברחת נכסים
מן החברה אל בעלי המניות ללא תמורה ראויה, או
התערבות בחיי החברה המונעת ממנה לתפקד כמוקד
רווחים עצמאי, נחשבים ל"שימוש לרעה" במסך
ההתאגדות המצדיק את הרמת המסך. בכל המקרים האלה
ובדומיהם הרימו בתי המשפט את מסך ההתאגדות, על**

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

מנת לאיין את הרווחים הצפונים ב"שימוש לרעה", במסך
ההתאגדות". (ע"ע 1201/00 יהודית זילברשטיין נ' ערב
חדש, מיום 17.12.02).

31. כאשר מתבקשת הרמת מסך במסגרת דיני עבודה נקבע, כי יש ליתן מעמד
מיוחד לעובדי החברה כנושים, שכן מכוח חובת תום הלב המוגברת הקיימת
ביחסי העבודה, חבה החברה כלפי אותו עובד – נושה אחריות מוגברת וחובת
אמון מיוחדת. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בפסק הדין בעניין זילברשטיין:

"בכלל בעלי דברה של חברה קיימת קטגוריה מיוחדת של מתקשרים
ונושים, שהם עובדי החברה. מתקשרים אלה אינם "מתקשרים"
רגילים בשוק המסחרי. ... העובד אינו "נושה וולונטארי" אלא הוא
מתקשר ונושה מסוג מיוחד אשר כלפיו מוטלת על החברה אחריות
מוגברת וחובת אמון מיוחדת.

... לא ניתן להתייחס להעסקת עובדים כאל רכישת ציוד או התקשרות
עם ספק או קבלן חיצוני. העסקת עובדים יוצרת קירבה מיוחדת בין
המעסיק לעובד. קירבה זו מקורה ביחסים החוזיים ובדרישת תום
הלב הנובעת מהם. קירבה זו מקורה גם – ואולי בעיקר – ביחסי
התלות הכלכלית של העובד במעסיק. קירבה זו יוצרת אחריות מוגברת
וחובת אימון מיוחדת ביחסי המעסיק עם עובדיו וכלפיהם. אחריות
המעסיק אמורה לבוא לידי ביטוי בניהול ענייני העסק לא רק מנקודת
המבט של האינטרסים שלו עצמו אלא גם תוך ראיית עניינם של
העובדים התלויים בו. הקלות שבעלי העסקים מקימים מיזם עסקי
ולמים סוגרים את עסקיהם תוך שהם מעמידים את עובדיהם –
לעתים במפתיע – אל מול שוקת שבורה, היא בלתי נסבלת ובלתי
ראויה. אחריות זו לא מן הראוי שתעצר למרגלות מסך ההתאגדות
ובנסיבות המתאימות יצא בית הדין להגנת העובדים, ירים את מסך
ההתאגדות ויחשוף את הגורם הכלכלי האמיתי המסתתר מאחורי
המסך. אכן, סבור אני שבכל הנוגע לזכויות של עובדים, עקרונות תום
הלב ותקנת הציבור מחייבים להגמיש את הדרכים להגיע אל המעסיק
האמיתי, אל בעל השליטה, אל אותו גורם – כמו בענייננו – שבמהלך
העסקים מפעיל למעשה את החברה, תוך שימוש לא מתאים ולא
מסודר בחברת האם או בגופים כלכליים אחרים שלו". (ע"ע 1201/00
יהודית זילברשטיין נ' ערב חדש מיום 17.12.02).

(ראו עוד: ע"ע 150/07 ח.א. בוני חיפה נ' עאמר חורי מיום 26.8.08;
ע"ע 129/10 אופיר זונשטיין נ' G.S.S. ג'ניוס סאונד סיסטם בע"מ
ואח' מיום 1.11.11).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

32. מן הכלל אל הפרט – ממכלול הראיות שהוצגו בפני שוכנעתי, כי לא קיימת
עילת תביעה אישית נגד הנתבעים 2-5 או מי מהם ולא התקיימו הנסיבות
החריגות המצדיקות הרמת מסך ההתאגדות, להלן נימוקי למסקנה זו.

33. התובעת מפנה למכתב מיום 8.3.09 שהוחלף בין בא כוחה לבין בא כוחם של
הנתבעים כבסיס לאחריות האישית אשר היא מבקשת לייחס לנתבעים.
במסגרת אותו מכתב כותב בא כוחם של הנתבעים, בזו הלשון:

"מרשיי רשמו בפניהם את הודעת מרשתך, לפיה במידה ואיזה מבין
הצעות המסגרת לא תשתכללנה, מכל סיבה שהיא, לידי עסקה עם
מרשיי, לרבות אם אחזקות מרשיי בחברה תימכרנה לצד שלישי, היא
תודיע על התפטרותה מכהונתה כיו"ר הדירקטוריון וכמנכ"ל החברה.
בהקשר זה יצוין, כי במקרה של התפטרות כאמור, יישמרו מלוא
זכויותיה על פי הסכם העבודה שלה עם החברה". (העתק המכתב
צורף כנספח טו' לתצהיר התובעת).

לשיטת התובעת, יש לראות בדברים הללו כהתחייבות אישית של הנתבעים
כבעלי שליטה בחברה לפיה הם יהיו ערבים לכך שהחברה תמלא ותעמוד בכל
התחייבויותיה כלפיה על פי הסכם העסקתה.

34. אין בידי לקבל טענה זו. מקריאת המכתב בכללותו עולה כי מכתב זה הוחלף
בין הצדדים במסגרת סוגיית מכירת המניות של הנתבעים. המכתב נכתב
ככובעם של הנתבעים כשותפיה של התובעת לדבוקת השליטה בחברה ועניינו
בבדיקת האופציות השונות והתרחישים האפשריים לעניין מכירת מניות
הנתבעים.

העובדה, כי בשולי הדברים צוין כי הסכם ההעסקה של התובעת יכול, אין בה
כדי להטיל חבות אישית על מי מהנתבעים, שלא שימשו מעולם כמעסיקיה של
התובעת. ככל שהיתה כוונה להתחייבות אישית, אמורים היו הדברים להיכתב
במפורש.

יודגש עוד, כי בכפוף למחלוקת בדבר מועד סיום יחסי העבודה, הרי שהסכם
העבודה של התובעת כובד כלשונו ממועד התפטרות התובעת, כפי שנתפס על
ידי החברה, ועד תום 12 חודשים ממועד ההתפטרות.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1

35. עוד יצוין, כי מכתב זה עליו סומכת התובעת טענתה להתחייבות אישית של
הנתבעים, היה ברשות התובעת ובידיעתה עת שהגישה את הבקשה לסעדים
זמניים וכן את כתב התביעה המקורי – אשר שניהם הוגשו כנגד החברה
וכנגדה בלבד. התובעת בחרה לעשות שימוש במכתב לשם הוספת הנתבעים
כנתבעים נוספים לכתב התביעה עת הגיעה למסקנה, כי מצבה של החברה בכי
רע והיא עתידה להפוך חדלת פירעון בזמן הקרוב וזאת על מנת שתוכל להיפרע
מהנתבעים משל היו כיס עמוק להיאחז בו. התנהלות זו מלמדת, כי התובעת
עצמה לא ראתה במכתב זה התחייבות אישית שכן אילו סברה, כי מי
מהנתבעים חב לה אישית, מן הסתם היתה תובעת גם אותם עוד בשלבים
הראשונים של ההליך.

12

36. הנתבעים היו עמיתיה של התובעת, שותפים לדבוקת השליטה בחברה.
התובעת לא הייתה עוד עובדת מן השורה בחברה אלא בעלת מניות ומי
ששימשה כמנכ"לית החברה וכיו"ר הדירקטוריון משך שבע שנים. על כן
מעמדה של התובעת לא רק שלא היה נחות ממעמדם של הנתבעים, אלא היה
מרבית שנות פעילות החברה למעלה ממנו, ובהתאם לכך אף רמת אחריותה
לפעילות החברה.

19

37. נוסף לכך, העובדות מלמדות כי כבר בחודש אפריל 2009, היינו למעלה משנה
לפני שהגישה התובעת את תביעתה, ולמעלה מחצי שנה טרם הסתיימה
העסקתה בחברה, מכרו הנתבעים את מניותיהם לצד שלישי וחדלו מעיסוק
בענייני החברה. מניות החברה נותרו אמנם באופן פורמאלי בידי הנתבעים, אך
זאת בשל בעיות טכניות שעיקבו את השלמת הסכם המכירה, ומניותיהם
הופקדו בנאמנות בבנק הפועלים.

26

38. התובעת טוענת בתוקף, כי גם לאחר המכירה נותרו הנתבעים בעלי שליטה
בחברה, ומפנה לדיווח החברה לבורסה לניירות ערך מיום 1.7.10 (נספח יא
לכתב ההגנה) במסגרת דיווח זה נאמר:

29

30 " בהמשך לדיווח מידי של החברה מיום 10.6.2010 בעניין סטאטוס
31 הסכם המכר למכירת השליטה בחברה (להלן: "הסכם המכר")
32 מבקשת החברה לציין כי עד למועד זה וכל עוד לא הושלם הסכם

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 המכר, מצויה השליטה בחברה בידי ה"ה יוסי כבשני, יוחנן שפיר,
2 יעקב ארליכמן ו- S.S AQUAMARINE חברה זרה הרשומה
3 בפנמה (להלן יחד: "בעלי השליטה הנוכחיים").
4 עוד יצוין כי עד למועד זה ל- ZOFULA LIMITED, חברה פרטית
5 הרשומה באיי הבתולה הבריטיים והמוחזקת... ואשר התקשרה
6 בהסכם המכר עם בעלי השליטה הנוכחיים, שליטה אפקטיבית
7 בניהול החברה לאור הסכמת נציגי בעלי השליטה הנוכחיים לסיים
8 את כהונתם כדירקטורים בחברה טרם השלמת הסכם המכר."
9

10
11 התובעת נסמכת על הפיסקה הראשונה לדיווח ולפיה השליטה בחברה מצויה
12 בידי הנתבעים, בעוד שקריאת הדיווח במלואו מגלה כי השליטה האפקטיבית
13 אכן עברה לחברה הרוכשת.
14

15 עוד בעניין זה מפנים שני הצדדים לבקשה או לתגובה שהוגשו במסגרת בקשה 39.
16 לאישור הסדר נושים בין החברה לבין נושיה ולבין בעלי מניותיה בהתאם
17 לסעיף 350 לחוק החברות (בקשה 72 בתיק פר"ק 3709-07-10 נספחים ו' ו-ט'
18 לתצהיר התובעת), ומבקשים, כל אחד לשיטתו, למצוא בהם תמיכה
19 לטענותיהם (ראה סעיף 27.2 לסיכומי התובעת וסעיף 33 לסיכומי הנתבעים).
20

21 לענייננו חשובים הם הדברים שנאמרו בהחלטת בית המשפט המחוזי בבקשה
22 מיום 26.5.11 (נספח ז' לתצהיר התובעת). כב' השופט אורנשטיין מבהיר כי
23 אכן קיימת אי בהירות מסוימת באשר לזהות בעלי המניות ו/או בעלי
24 השליטה. עם זאת קובע בית המשפט כי :

25 "נמסרו הודעות של החברה לבורסה לניירות ערך (להלן: "הבורסה")
26 וכן לרשות לניירות ערך (להלן: "הרשות") במספר מועדים שונים
27 שיש בהם לכאורה להצביע על כך שההסכם המותנה מומש הלכה
28 למעשה.... בפועל כך נראה שבעלי השליטה החדשים, הם שפעלו
29 בחברה, הגם שפורמאלית לא ניתנה הסכמת הבנקים לכך" (עמ' 4
30 להחלטה ש' 17-23).
31
32
33

ובהמשך –

34 "כונסת הנכסים סבורה כי יש לראות בבעלי השליטה החדשים כבעלי
35 מניות ולא כנושים רגילים, לפי שעסקת המכר הושלמה, לא כל שכן
36 בעלי השליטה החדשים הציגו עצמם כמי שמחזיקים את השליטה
37 הלכה למעשה בחברה מאז אפריל 2009" (עמ' 5 ש' 1-3).
38
39

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

40. אשר לדיווחים לרשות לניירות ערך בדבר סיום תפקידם של הנתבעים בחברה, בהם צויין, כי הנתבעים הינם בעלי עניין בחברה "מכוח אחזקות" – אכן הנתבעים צוינו בדיווחים אלה כבעלי מניות בחברה, אך אין בכך לשנות את העובדה כי מניותיהם היו מופקדות בנאמנות וכי השליטה האפקטיבית בחברה עברה לבעלי המניות החדשים.

41. כפועל יוצא של העברת השליטה בחברה לידי החברה הרוכשת ובעלי המניות החדשים – חדלו הנתבעים להיות מעורבים בניהול החברה. במקום הנתבעים מונו דירקטורים חלופיים, בהם רו"ח ויתקין מטעם הנתבעים ומר קימל מטעם הרוכשים. (ראו עדותו של מר ויתקין בעמ' 22 ש' 25-27, עדותו של מר קימל בסעיפים 2, 7 ו- 8 לתצהירו ודוחות מיידיים מיום 21.10.09 **נספח א'** לכתב ההגנה). בכלל זה לא היו הנתבעים מעורבים בסיום העסקת התובעת. כך מר קימל, מנכ"ל החברה מטעם הרוכשים, הוא ששלח לתובעת את המכתב מיום 16.12.09 בדבר סיום תקופת ההסתגלות. כל חלופת המכתבים בעקבות מכתב זה נעשתה בין התובעת באמצעות בא כוחה ובין החברה ובראשה המנכ"ל קימל וללא מעורבות הנתבעים.

42. מכל מקום אף אם נקבל את טענת התובעת, כי הנתבעים החזיקו בפועל במניות החברה בתקופה הרלוונטית ולכן יש לראותם כבעלי השליטה בה, הרי שלאחר עיון במכלול הראיות ושמיעת העדויות הגעתי למסקנה כי לא עלה בידי התובעת להוכיח קיומה של עילה להרמת מסך.

במסגרת כתב התביעה המתוקן טענה התובעת כי למרות שניהול החברה עבר לרוכשים החדשים, החלו אלה הנכנסים במקום ההנהלה הישנה ביחד עם הנתבעים לעשות בחברה כרצונם ולהפר את התחייבויות החברה ברגל גסה. אמרה ולא נימקה. שכן לבד מלהצביע על המחלוקת הקיימת בין הצדדים לגבי המועד בו נכנסה התפטרותה לתוקף והחל מניין תקופת ההודעה המוקדמת – לא הצביעה התובעת על כל עילה המצדיקה הרמת מסך והטלת אחריות אישית על הנתבעים.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

43. בהמשך, במסגרת תצהיר עדותה הראשית והתצהיר המשלים מטעמה טענה
התובעת, כי הנתבעים פעלו לריקון קופת החברה ולפירוקה של החברה וזאת
מתוך אינטרסים ושיקולים זרים ותוך פגיעה קשה בעובדי החברה.

ראשית טענה התובעת, כי בחודשים הראשונים לעבודתה בחברה הסתבר לה
כי רישומים רבים בספרי החברה היו כוזבים והיא זו שפעלה בשקיפות מלאה
למחקם מספרי החברה (סעיפים 12-13 לתצהיר המשלים).

אלא שהתובעת לא הוכיחה, כי אכן דובר ברישומים כוזבים אשר נרשמו בספרי
החברה מתוך רצון להונות ו/או לפגוע בטובת החברה. טענתם של הנתבעים כי
דובר במחיקת חובות אבודים מהלך שכל מנכ"ל חדש, לבטח בחברה ציבורית,
היה שוקל ומבצע במסגרת סמכותו, לא נסתרה.

באשר לטענה של התובעת ביחס למחיקת סכום של 8 מיליון ₪ שלכאורה
הייתה חייבת חברה קפריסאית – העיד רו"ח עופר לנגברג, ששימש כסמנכ"ל
הכספים בחברה באותה עת, כדלקמן:

"באשר לטענתה של הגב' אפרון, כי רישומים רבים בספרי החברה
היו כוזבים (ס' 12 לתצהירה), אעמיד את הדברים על דיוקם.
החברה מכרה לחברה הקפריסאית זכויות להקמת מתקן התפלה
בסך של 15 מיליון ₪. מחצית מן הסכום בגין זכויות מתקן
ההתפלה שולמה לחברה על ידי החברה הקפריסאית, בעוד שיתר
הסכום לא שולם לה באותה עת אלא החברה הקפריסאית
התחייבה לשלמו לחברה עם הקמת מתקן ההתפלה. כך נרשמו
הדברים בספרי החברה.

אולם, כאשר בחנתי את הדברים לעומקם ובדקתי את מצבה
הכלכלי של החברה הקפריסאית, הגעתי למסקנה, כי נכון לאותה
עת, אין ביכולתה של החברה הקפריסאית להחזיר לחברה את
חובה, ולכן יש למחוק את יתרת החוב מן המאזן של החברה.
הדבר אכן גרם לרישום הפסד הוני גדול בספריה של החברה
באותה שנה, אך המחיקה נעשתה בתיאום עם הבנקים, על מנת
שהדבר לא יהווה מכשול להתחייבויות אחרות של החברה
כלפיהם.

איני יודע מדוע חוב זה לא נמחק עוד קודם לכן. ייתכן שהייתה
סיבה כלכלית לחשוב כי החברה הקפריסאית תוכל עדיין להחזיר
את חובה במועד מאוחר יותר" (סעיפים 14-16 לתצהירו).

דברים אלו לא נסתרו במהלך חקירתו הנגדית של העד.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

- 1
2 44. בנוסף טענה התובעת, כי בחודש דצמבר 2007 התגלה לה כי בשנים 2000-2002
3 משכו הנתבעים לכיסם הפרטי סכום של 809,000 ₪. על מנת לבסס טענה זו
4 צרפה התובעת חוות דעת של פרופ' יוסף גרוס.
5
6 עיון בחוות הדעת מלמד, כי דובר בסכומים שנמשכו כבנוסים בגין רווחים
7 לכאורה בשנת 1997, כאשר בדיעבד התברר שלא היו רווחים המצדיקים
8 חלוקה זו. פרופ' גרוס מציין בהמשך חוות דעתו את ההסדר בו נקטה החברה
9 לרבות העובדה, כי הסכומים הוחזרו על ידי בעלי השליטה בתוספת ריבית
10 והצמדה למדד וקבע, כי אין צורך לאשר את אותה עסקה רטרואקטיבית וכי
11 לא היה צורך לדווח עליה לרשות לניירות ערך. גם מר עופר לנגברג אשר שימש
12 כסמנכ"ל הכספים בחברה באותה עת, הסביר בתצהירו את הגורמים ל"תקלה
13 הטכנית" ואת דרך הטיפול בה (סעיפים 8-12 לתצהיר), כך שוודאי שאין
14 לראות במקרה פרטני זה עילה להרמת מסך.
15
16 45. טענתה העיקרית של התובעת במישור זה הינה, כי עסקת המכירה של אחזקות
17 הנתבעים בחברה הייתה פיקטיבית ונועדה לרוקן את החברה מנכסיה וליתן
18 לחברות המתחרות להשתלט עליה (סעיף 40 לתצהיר התובעת וכן עמ' 13
19 לפרוט' ש' 4-17).
20
21 טענה זו של התובעת הוכחה כחסרת בסיס. מעדותה של התובעת עצמה עולה,
22 כי קבוצת פלג אשר נמנתה על החברה הרוכשת הציעה לתובעת לרכוש גם את
23 מניותיה במחיר הוגן אלא שהתובעת סירבה שכן האמינה כי ביכולתו של פלג
24 להרים את החברה. (ראה עדותה בעמ' 13 ש' 18-25). התובעת העידה כי
25 לקראת סוף כהונתה, הן היא עצמה והן הנתבעים נתנו ערבויות אישיות לחברה
26 מתוך אמונם בחברה ובהצלחתה (עמ' 17 לפרוט' ש' 22-24).
27
28 46. מן הראיות עולה, כי מיום כריתת הסכם המכר, בחודש אפריל 2009, נמסרו
29 כלל סמכויות הניהול לידי הרוכשים. כבר בישיבות ההנהלה האחרונות של
30 החברה בניהולה של התובעת טרם עזיבתה את תפקידה כמנכ"ל בחודש יוני

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 2009, השתתפו נציגי הרוכשים החדשים בעוד הנתבעים נעדרו מהן – והתובעת
2 לא טענה דבר כנגד זאת.

3
4 47. יתרה מכך, בהסכם המכירה של מניותיהם כללו הנתבעים התניה לפיה,
5 הבעלים החדשים ישקיעו לפחות שני מיליון דולר בהון החברה. בחודש
6 אוקטובר 2009 לאור מצבה הכלכלי הקשה של החברה, ולאחר שהסתבר
7 לרוכשים החדשים כי יצטרכו להשקיע בה קרוב ל- 20 מיליון ₪ על מנת
8 להצילה – הסכימו הנתבעים לדחות את מתן התקבולים בעבור רכישת
9 מניותיהם, וכן לפרוס אותן על פני ארבע שנים.

10
11 ממאזני החברה שהוצגו בדיון עולה, כי הבעלים החדשים הזרימו כתשעה
12 מיליוני שקלים (סעיף 49 לתצהיר מר כבשני **נספח יב'** לתצהיר). אף ר"ח
13 ויתקין הצהיר כי הבעלים החדשים הזרימו לחברה כספים וציוד (סעיף 9
14 לתצהירו).

15
16 48. התובעת בחקירתה הנגדית אישרה, כי הרוכשים החדשים הזרימו לחברה
17 סכומי כסף וציוד, אולם לטענתה אלה מעולם לא אושרו כראוי (עמ' 16 לפרוט'
18 ש' 13-14). גם אם טענה זו נכונה, אין בה כדי להעיד על קיומה של עסקה
19 פיקטיבית ואין בה כדי להטיל אחריות על הנתבעים בגין מעשי הרוכשים
20 ובוודאי לא עילה להרמת מסך נגדם.

21
22 העובדה, כי הרוכשים היו חברות אשר בדומה לחברה עוסקות בתחום
23 העבודות הימיות ומתחרות בה, אין בה להעיד דבר וחצי דבר על כשרות
24 העסקה. אך טבעי הוא שחברה מסוימת המעוניינת לגדול ולהתרחב תתעניין
25 ברכישת חברה אחרת בעלת תחום עיסוק ומהות הדומים לאלה שלה.

26
27 49. התובעת מאשימה את הנתבעים בהתדרדרותה הכלכלית של החברה. לטענת
28 התובעת, מפרסומם של הדוחות הכספיים המבוקרים של החברה לשנת 2009
29 כפי שפורסמו ביום 12.4.10 התברר, כי מצבה של החברה הוא בכי רע וכי
30 החברה נמצאת "רגע לפני" חדלות פירעון. עובדה זו הייתה לשיטתה ידועה

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 לנתבעים אשר ניסו להסתירה באופן זדוני (סעיפים 27-28 לתצהירה וכן סעיף
2 30 לסיכומיה).

3
4 טענות אלה של התובעת אינן נתמכות בעובדות שבחומר הראיות. כאמור,
5 הנתבעים מכרו את מניותיהם כבר בחודש אפריל 2009, כך שלא היו חלק
6 מבעלי השליטה של החברה עת החל מצבה הכלכלי להתדרדר.

7
8 מעבר לכך, אין לשכוח כי התובעת לא הייתה עובדת זוטרה בחברה. התובעת
9 שימשה במשך שבע שנים כמנכ"ל וכיו"ר החברה, בעלת מניות וחברה בדבוקת
10 השליטה בחברה. אין לזלזל ולהמעיט בכוחה של התובעת ובסמכויותיה.
11 התובעת מנסה להסיט את כל משקל הכובד לעבר הנתבעים בהתעלם מן
12 העובדה כי כמנכ"לית החברה וכיו"ר הדירקטוריון, חובת הדיווח על מצבה
13 הכלכלי של החברה מוטל היה, בין היתר ובעיקר עליה.

14
15 בתשובה לשאלה בחקירה הנגדית מדוע לא דיווחה על מצבה הכלכלי של
16 החברה, השיבה התובעת, כי היא לא תיארה לעצמה שהחברה תקרוס עקב
17 תזרים במזומנים הואיל והבנקים מעולם לא השיבו את פניה ריקם (עמ' 14 ש'
18 15-17). משמע התובעת ידעה את מצב החברה אך מתוך תקווה או אמונה כי
19 המצב ישתפר ובהסתמכותה על הבנקים, נמנעה מלדווח על כך.

20
21 50. זאת ועוד, הוכח כי פרויקט בניהולה של התובעת – "פרויקט פולינוס" גרם
22 לחברה להפסדים קשים. בשנת 2008 זכתה החברה בפרויקט משמעותי ביותר
23 בהיקף התחלתי של כ- 150 מיליון ₪ שמשמעותו בניית נמל חדש לחיל הים.
24 התובעת אישרה, כי החברה מעולם קודם לכן לא קיבלה על עצמה פרויקט
25 בסדר גודל שכזה (עמ' 15 לפרוט' ש' 27-28, עמ' 16 ש' 1). הנתבע 2 מר כבשני
26 הצהיר כי היות וסבר כי מדובר בפרויקט מורכב וגדול למידותיה של החברה,
27 יזם שותפות עם שני גופים עסקיים נוספים לצורך הגשת מועמדות למכרז
28 שפרסם משרד הביטחון.

29
30 אלא שלאחר הזכייה במכרז בחרה התובעת לנתק את הקשר עם אותם גופים
31 עסקיים אשר היו שותפים להגשת המכרז. מר כבשני ציין, כי מחה על כך בפני

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 התובעת אך זו פטרה אותו בתשובה כי היא זו שתדאג לכל צרכי המימון של
2 החברה (סעיפים 14-15 לתצהירו). מעדותה של התובעת עולה, כי היא סברה
3 שעדיפים תמיכה ומימון של הבנקים אשר לדבריה "מעולם לא השיבו את פניי
4 ריקם" (עמ' 14 ש' 22-24). גם אם סברה התובעת כי החלטה זו היא הנכונה
5 באותה עת וייתכן שכך היה, הרי בסופו של דבר החלטתה זו התבררה
6 כמוטעית שעה שהבנקים סירבו לאשר מימון בנקאי.

7
8 בסופו של דבר, פרויקט פולינום נחל כישלון ופגע התנהלותה הפיננסית של
9 החברה, עד כי מר עופר לנגברג מונה מנכ"ל זמני לחברה במקום התובעת
10 (סעיף 31 לתצהירו).

11
12 51. יתרה מכך, עולה כי התובעת בחרה להעלים מהמאזן של 31.3.09 שפורסם
13 בחודש יוני 2009, מידע שהוצג בפניה כבר בחודש מרץ 2009 על ידי מר רפי
14 אילון מנהל "פרויקט פולינום" ולפיו הפרויקט צפוי לגרום לחברה הפסד
15 קולוסאלי של כ-20 מיליון ₪. (נספח ז' לתצהירו של מר כבשני). התובעת
16 העידה על כך בחקירתה (עמ' 15 לפרוט' ש' 4-11) והעיד על כך גם רו"ח לנגברג
17 אשר הכין את המסמך יחד עם מר איילון ושוחח עליו עם התובעת:

18 **"גב' אפרון התנגדה לכך שהתחזית תציג הפסד צפוי לפרויקט**
19 **הפולינום על אף שהדבר היה בלתי נמנע ולפרויקט היה תזרים**
20 **מזומנים שלילי באופן קבוע מזה זמן רב"** (סעיף 18 לתצהירו).
21

22
23 טענה זו לא נסתרה.
24

25
26 52. עולה אם כן, כי כבר בתקופת כהונתה של התובעת כמנכ"לית, נקלעה החברה
27 למשבר פיננסי עמוק אשר אין לו כל קשר לפעילות הנתבעים אשר באותה עת
28 לא החזיקו בשליטה אפקטיבית בחברה. התובעת לא הוכיחה כי הנתבעים
29 פעלו מתוך אינטרסים אישיים לריקון כספי החברה או כי הסתירו בזדון את
30 מצבה הכלכלי. כמו כן לא הוכח כי הנתבעים פעלו בתרמית ובניגוד לטובת
31 החברה/ נושיה ו/או עובדיה. יצוין כי למעט התובעת אף לא עובד אחד הגיש
32 תביעה כנגד החברה או הנתבעים.
33

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

53. אשר על כן התביעה כנגד הנתבעים להרמת מסך ו/או לחיובם באופן אישי –
נדחת. למעשה דחיית התביעה כנגד הנתבעים יש בה לסתום את הגולל מעל
פרשה זו, הואיל והחברה פורקה. התובעת הגישה במסגרת תיק הפירוק תביעת
חוב אשר הדיון בה הסתיים. מכאן כי אין עוד מקום לדיון בסוגיה הנוספת
העולה מכתב התביעה.

עם זאת, למעלה מן הצורך ומאחר והצדדים הרחיבו בטיעוניהם בסוגיה
הנוספת, אתייחס לשאלת קביעת מועד התפטרותה של התובעת ועצם זכאותה
לסכומים הנתבעים.

זכאות התובעת לסכום הנתבע

54. בהכרעתה בתביעת החוב שהגישה התובעת לאחר פירוק החברה, קובעת
הנאמנת עו"ד דורית לוי טילר במכתב לב"כ התובעת כדלקמן:

**"לאחר בדיקת המסמכים שצורפו לתביעת החוב החלטתי לקבל את
גרסת מרשתך לעניין מועד התפטרותה בחברה".** (ראה נספח ו'
לתצהיר מר כבשני, סעיף 5 למכתב).

התובעת מבקשת ללמוד מקביעותיה העובדתיות של הנאמנת באשר למועד
סיום העסקתה והזכויות המגיעות לה, גם לענין התביעה דנן.

55. לסוגיית מעשה בית דין יש שני ענפים עיקריים: האחד, טענה של "השתק
עילה" והשני, טענה של "השתק פלוגתא". בעב"ל 765/07 עווני אבו הדואן ואח'
נ' המוסד לביטוח לאומי, (ניתן ביום 4.9.08) קבע בית הדין הארצי את הדברים
הבאים:

**"ניתן לבסס טענה של מעשה בית דין על שני אדנים נפרדים,
המבוססים על אותם שיקולים – השתק עילה והשתק
פלוגתא. השתק עילה מקים מחסום דיוני לפני כל תביעה
נוספת באותה עילה שמוצתה בפסק הדין קודם, לאחר
שהתביעה נדונה לגופה והוכרעה על ידי בית משפט מוסמך,
ומונע מבעד הצדדים או חליפיהם לחזור ולתבוע בשל אותה
עילה, אפילו אם הם מבקשים להעמיד למחלוקת פלוגתאות
שלא הועלו בתובענה הראשונה.**

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

השתק פלוגתא, לעומת זאת, מקים מחסום דיוני לפני כל אחד
מבעלי הדין המבקש להתדיין שוב באותה פלוגתא שנדונה
והוכרעה בפסק דין קודם, גם כאשר מבוססת ההתדיינות
השניה על עילת תביעה שונה....".

(ראו גם: נ' זלצמן "מעשה בית דין בהליך האזרחי" עמ' 3-4).

לענייננו רלוונטי הכלל של השתק פלוגתא, כאשר למעשה טוענת התובעת, כי
הממצאים העובדתיים שנקבעו במסגרת ההכרעה של הנאמנת בתביעת החוב,
כוחם יפה גם להליך זה ויש בהם למנוע מהנתבעים לעלות טיעונים נוגדים.

56. כבר נפסק, כי על מנת שיקום מעשה בית דין מסוג השתק פלוגתא, צריכים
להתקיים ארבעה תנאים עיקריים:

"התנאי הראשון הוא, שהפלוגתא העולה בכל אחת מן ההתדיינויות
היא אכן אותה פלוגתא, על רכיביה העובדתיים והמשפטיים, התנאי
השני הוא, שהתקיימה התדיינות בין הצדדים באותה פלוגתא
במסגרת ההתדיינות הראשונה ועל כן לבעל הדין שנגדו מועלית טענת
ההשתק בהתדיינות השניה "היה יומו בבית המשפט" ביחס לאותה
פלוגתא. התנאי השלישי הוא, שההתדיינות הסתיימה בהכרעה
מפורשת או מכללא של בית המשפט באותה פלוגתא בקביעת ממצא
פוזיטיבי, להבדיל מממצא של חוסר הוכחה. התנאי הרביעי הוא
שההכרעה היתה חיונית לצורך פסק הדין שניתן בתובענה הראשונה,
להבדיל מכל הכרעה שולית, תוספת חינום, שאינה נחוצה לביסוסו של
פסק הדין". (נ. זלצמן, שם, בעמ' 141).

(ראו גם: ע"א 1041/97 סדרו נ' נעלי תומרס בע"מ פ"ד נד(1) 642; ע"א
9647/05 פוליבה בע"מ נ' מדינת ישראל, מיום 22.7.07).

57. כפי שעולה מקביעת הנאמנת עצמה, הפלוגתא שבמחלוקת הוכרעה על סמך
בדיקת המסמכים שצורפו לתביעת החוב ועליהם בלבד, מבלי שניתנה לחברה
וממילא לנתבעים להציג את גירסתם ולהביא מסמכים וראיות מטעמם.

לאור זאת, לא ניתן לאמץ את החלטת הנאמנת במסגרת הליך זה וזו אינה
מהווה מעשה בית דין בין הצדדים. למותר לציין, כי הנתבעים לא היו צד
להליך של תביעת החוב.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

58. קביעת מועד ההתפטרות של התובעת חשיבותו למניין תקופת ההודעה המוקדמת ותקופת ההסתגלות (תקופה בת 12 חודשים + 3 חודשי חופשה), להם זכאית התובעת מכוח הסכם העסקתה. לשיטת התובעת, מועד התפטרותה הינו יום 19.5.09 – המועד בו הודיעה בכתב על התפטרותה מתפקידה כמנכ"ל וכיו"ר הדירקטוריון בחברה (הודעת ההתפטרות צורפה **נספח יא'** לתצהיר התובעת). לפיכך זכאית היא לתשלום מלוא זכויותיה עד ליום 18.8.10, ולא כפי שצוין במכתבו של מר קימל מיום (16.12.09), היינו רק עד ליום 26.1.10.

התובעת טוענת, כי אף גורם בחברה לא פנה אליה לאחר שהודיעה על התפטרותה להסביר לה כי למעשה התפטרה כבר קודם לכן. לא זו בלבד, אלא שבאותו היום ה- 19.5.09 פרסמה החברה "דו"ח מיידי על נושא משרה בכירה שחדל לכהן בתפקידו" בו צויין, כי התובעת התפטרה מעבודתה בחברה וזאת ביום 19.5.09 תוך צירוף מכתב ההתפטרות. כך גם בכל דוחותיה הכספיים של החברה שפורסמו מאז יום 19.5.09 נכתב במפורש כי ביום 19.5.09 הודיעה התובעת על התפטרותה (לדוגמא דוח רבעון שלישי לשנת 2009 – **נספח יג'** וכן **נספח יד'** לתצהיר התובעת).

59. לטענת התובעת, העובדה כי ההודעה על התפטרותה ניתנה ביום 19.5.09 ולא קודם לכן, מעוגנת אף בהתכתבויות שהתקיימו בין בא כוחה לבין בא כוחם של הנתבעים במסגרת מו"מ שניהלו בקשר לרכישת מניות הנתבעים על ידי התובעת.

כך במכתב מיום 8.3.09 (**נספח טו'** לתצהיר התובעת), כותב בא כוח הנתבעים לב"כ התובעת:

"מרשיי רשמו בפניהם את הודעת מרשתך לפיה במידה ואיזה מבין הצעות המסגרת לא תשתכללנה, מכל סיבה שהיא, לידי עסקה עם מרשיי, לרבות אם אחזקות מרשיי בחברה תימכרנה לצד שלישי, היא תודיע על התפטרותה כיו"ר הדירקטוריון וכמנכ"ל החברה..."

התובעת מציינת, כי ממכתב זה עולה כי ביום המכתב – 8.3.09 טרם הודיעה התובעת על התפטרותה. לכך ניתן למצוא חיזוק לטענתה, גם במכתב מיום

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

30.3.09 (נספח טז' לתצהיר התובעת) שם כותב בא כוח הנתבעים את הדברים

הבאים:

"במועד ההשלמה, ובכפוף לקבלת מלוא התמורה המגיעה למרשתך בגין מכירת אחזקותיה בחברה, תודיע מרשתך בכתב לחברה אודות סיום כהונתה כמנכ"ל החברה שתיכנס לתוקף באותו מועד".

60. מנגד טוענים הנתבעים וכך טענה גם החברה, כי התובעת הודיעה על סיום עבודתה בחברה כבר ביום 27.1.09 ואף קודם לכך וההודעה מיום 19.5.09 מטרתה להודיע על התפטרותה לאלתר.

בתצהיר עדותו הראשית מציין מר כבשני, כי בשלהי שנת 2008 ולאור אי שביעות רצונם של בעלי המניות מאופן ניהול החברה על ידי התובעת, פנו הם אל התובעת וביקשו ממנה כי תסיים את תפקידה ותסייע בבחירת מנכ"ל חדש במקומה.

לטענתו, התובעת השיבה כי שמורה לה הזכות לעבוד עד ליום 21.6.09 ונימקה עמדתה זו בין היתר, בכך שברצונה לממש את האופציות שעמדו לרשותה. (סעיפים 19,20 לתצהיר). לגרסת מר כבשני, כבר בישיבת ההנהלה הפנימית שהתקיימה בתחילת ינואר 2009 הודיעה התובעת, כי אין היא מתכוונת להמשיך בתפקידה לאחר ה- 21.6.09 ואכן הודעתה זו הובאה לאשרור הדירקטוריון בישיבתו מיום 27.1.09. לאחר מועד זה לטענתו, מיעטה התובעת להגיע לעבודה ובתקופה שבין החודשים ינואר למאי 2009 אף ניהלה פגישות עבודה עם מחליפיה.

61. פרוטוקול ישיבת הדירקטוריון מיום 27.1.09 תומך בגרסת מר כבשני. כעולה מהפרוטוקול החתום על ידי התובעת עצמה כיו"ר, מדווח נושא "אשרור תנאי העסקתה של מנכ"לית החברה" בזו הלשון:

"גב' אפרון: מסבירה את הנושא ותובעת הארכת החוזה רק עד חודש יוני 2009.

גב' ברונפלד: מעדכנת כי ועדת הביקורת אישרה קידום ההסכם עם יעל אפרון עד חודש יוני 2009.

גב' אפרון עזבה את חדר הישיבה.

הוחלט פה אחד לאשר הארכת חוזה העסקה עד חודש יוני 2009."

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 (העתק פרוטוקול הדירקטוריון מיום 27 בינואר 2009 צורף **כנספח ו'** לכתב
2 ההגנה).

3
4 62. הנה כי כן התובעת הודיעה באופן מפורש על סיום מועד העבודה בחברה ביום
5 27.1.09 (ראו גם תצהיר עדותו של רו"ח לנגברג – סעיף 4 לתצהיר).

6
7 בהמשך ועל סמך הודעה זו, נמסרה ביום 13.4.09, בסמוך להשלמת עסקת
8 המכירה המותנית של מניות הנתבעים, הודעה לבורסה כדלקמן:

9 **"אישור הארכת התקשרות החברה עם בעלת שליטה ויו"ר הדירקטוריון**
10 **בקשר עם תנאי כהונתה והעסקתה בחברה.**

11 ○ מוצע לאשרר ולאשר הארכת התקשרות החברה עם הגב' יעל
12 אפרון, המכהנת במועד דו"ח מיידי זה כיו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל
13 החברה ונמנית על דבוקת השליטה בה, בקשר עם כהונתה כמנכ"ל
14 החברה ותנאי העסקתה בחברה וזאת עד לתאריך 21 ביוני 2009
15 ("התקשרות תנאי הכהונה").

16 ○

17 ○ מובהר כי בסיום תקופת המינוי המוארכת כאמור, תופסק כהונתה
18 של הגב' אפרון כמנכ"ל החברה ותיפסק זכאותה לתגמול וליתר
19 תנאי ההעסקה הקבועים בהסכם ההעסקה.

20 ○ "

21
22 (העתק פרוטוקול הדיון מיום 13.4.09 צורף **כנספח ז'** לכתב ההגנה).

23
24 63. ככל שדווחו דיווחים מאוחרים יותר, כמו הדיווח מיום 30.11.09 או מיום
25 31.12.09 אליו מפנה התובעת (**נספחים יג' יד'** לתצהירה), הרי ששוכנעתי, כי
26 אלה באו על מנת להודיע על התפטרותה מתפקידה כמנכ"לית וכיו"ר **לאלתר**,
27 ובהמשך לדיווח הקודם על סיום כהונתה בחברה. באופן דומה התרשמתי, כי
28 המכתבים שהוחלפו בין הצדדים מיום 8.3.09 ומיום 30.3.09 תכליתם היא
29 הנחיה על סיום **מידי** של הכהונה וזאת עוד קודם ליום 21.6.09.

30
31 64. כאמור, טוענת התובעת כי איש מהנתבעים לא הגיב להודעת התפטרותה מיום
32 19.5.09 ולא ביקש להעמידה על מקומה ולציין, כי התפטרה חודשים קודם
33 לכן. מר לנגברג ומר כבשני העידו, כי ראו בהודעת ההתפטרות המשך טבעי
34 להודעת ההתפטרות מחודש ינואר. בעיניהם היה זה מכתב אשר נועד לציין את

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 3077-10

1 סיומה הקרב ובא של כהונתה בפועל בתפקידה כיו"ר וכמנכ"ל החברה. (ראו
2 עדות מר לנגברג בעמ' 29 ש' 10-5 ועדות מר כבשני בעמ' 38 ש' 11 ואילך).
3 יצוין, כי בהודעת ההתפטרות נמנעה התובעת מלציין כי היא רואה במועד
4 כתיבת המכתב את תחילת מניין תקופת ההודעה המוקדמת – כך שלא היה
5 במכתב דבר שיש בו לעורר את חשדם של הנתבעים כי יש בו לשנות
6 מההסכמות הקודמות.

7
8 65. נוסף עוד, כי הרושם שמתקבל הוא שהתובעת כמנכ"לית החברה ועו"ד
9 אמויאל – מי ששימש כמזכיר המשפטי של החברה באותה עת והיה ממקורביה
10 של התובעת ואף נתן לה שירותים משפטיים טרם נשכר על ידה ליתן שירותים
11 משפטיים לחברה (ראה עדותו בעמ' 20 ש' 11-9) – הם שהתוו את אופן
12 הדיווחים לבורסה, מה שמטיל ספק באשר לדיוקם. מר לנגברג העיד, כי
13 התייעץ עם עו"ד אמויאל, מי ששימש כמזכיר המשפטי של החברה באותה
14 תקופה וזה האחרון הנחה אותו שלא לדווח על התפטרות התובעת בסמוך
15 לחודש ינואר 2009 (עמ' 28 ש' 26-22).

16
17 66. הגעתי איפוא למסקנה, כי התובעת הודיעה על התפטרותה כבר בחודש ינואר
18 2009 ולפיכך מכתבו של המנכ"ל החדש מר קימל מיום 16.12.09 לפיו, תקופת
19 ההסתגלות של התובעת תסתיים ביום 26.1.09 וכי במועד זה יבואו יחסי
20 העבודה לסיומם – מעיד על המצב לאשורו. משכך, אין התובעת זכאית
21 לסכומים כלשהם בגין טענתה העיקרית באשר למועד סיום העסקתה.

סיכום

22
23 67. במצב דברים זה בו החברה פורקה ותביעת החוב שהגישה התובעת לנאמנת
24 הוכרעה ובהתאם שולמו לתובעת זכויותיה, אין לתובעת עוד כל עילת תביעה
25 כנגד מי מהנתבעים.
26

27
28 עילות התביעה שפורטו בסעיפים 1'ח' 38.8 ו-138.9 לתצהיר עדותה הראשית של
29 התובעת (ובהתאמה בסיכומיה), הינם בגדר הרחבת חזית ודינם להידחות.
30

31 התביעה נגד הנתבעת 5, נדחית בהעדר כל עילה כנגדה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

תע"א 10-3077

לאור האמור דין התביעה על כל חלקיה להידחות.

בהתחשב במכלול הנתונים שפורטו לעיל, בסכומי התביעה, בהליכים השונים שנוהלו במסגרת תביעה זו ובכך, כי לתביעה לחיוב אישי של הנתבעים (להבדיל משאלת עצם הזכות הנתבעת), לא הונח בסיס ולו לכאורי מלכתחילה, אני מחייב את התובעת בהוצאות הנתבעים ובשכ"ט עו"ד בסכום כולל של 30,000 ₪ וזאת תוך 30 יום מקבלת פסק הדין.

ניתן היום, י' אב תשע"ד, (06 אוגוסט 2014), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

שמאל טנבויס, סגן נשיא

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב
אני מאשר
שהעתק זה נכון ומתאים למקור
תאריך 7.8.14
מזכיר ראשי 48